Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl

Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA
ARKUSZ II POZIOM ROZSZERZONY

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Punkty	Kryterium zaliczenia
30.	Rys A – d Rys B – a Rys C – b	0-2	Za rozpoznanie rysunków: - dwóch .....…1 pkt - trzech .....……2 pkt
31.	Kartodiagram, rysunek C	0-1	Za podanie nazwy metody z oznaczeniem literowym .....…1 pkt
32.	Np.: Obszary sejsmiczne na Ziemi koncentrują się na granicach płyt litosfery.	0-1	Za sformułowanie prawidłowości ……1 pkt
33.	Wyjaśnienie, np.: W czasie zlodowacenia masy lodu powodują pionowe ruchy obniżające części skorupy ziemskiej, na której rozwinął się lądolód. Podczas topnienia dochodzi do odciążenia skorupy ziemskiej a tym samym do pionowych ruchów wznoszących.	0-1	Za wyjaśnienie ……..1 pkt
34.	1 – reżim deszczowy oceaniczny np.: Najwyższe stany wody spowodowane są opadami zimowymi. 2 – reżim śnieżny np.: Najwyższe stany wody spowodowane są topnieniem śniegu wiosną. 3 – reżim lodowcowy np.: Najwyższe stany wody spowodowane są topnieniem lodowców alpejskich latem.	0-3	Za podanie nazwy reżimu i przyczyny wysokich stanów wody ..... po 1 pkt
35.	a) np.: - gorący wilgotny klimat przyczynia się do szybkiego rozkładu substancji organicznych, - obfite opady powodują płytkie zaleganie wód podziemnych, - obfite opady zenitalne wymywają substancje organiczne i mineralne przyczyniając się do niskiej żyzności gleb, - bogata roślinność tropikalna wpływa na zawartość tlenu i CO_2 w atmosferze. b) np.: – ze względu na warunki klimatyczne (wysokie wartości temperatury i duża wilgotność powietrza atmosferycznego) są	0-3	a) za podanie przykładów współzależności: -dwóch .....……1 pkt -trzech .....……2 pkt b) za podanie: dwóch przykładów wzajemnych relacji ....1 pkt

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

	ograniczone możliwości osiedlania się, – warunki klimatyczno –glebowe (brak żyznych gleb) poważnie ograniczają rolnicze wykorzystanie obszarów porośniętych lasami równikowymi, – duża różnorodność gatunkowa drzew sprzyja dostarczaniu cennego surowca dla różnych gałęzi przemysłowych, – człowiek prowadzi rabunkową gospodarkę leśną, doprowadzając do degradacji lasów równikowych, – wycinanie lasów równikowych prowadzi do erozji gleb, wpływa na charakter życia tubylców, – wycinanie lasów równikowych wpływa na zmianę bilansu tlenu na Ziemi powodując tym samym powolną zmianę składu chemicznego atmosfery.		
36.	Np.: Gips - osadowa lub osadowa chemiczna, Geneza, np.: Gips – powstaje z odparowania wody ze słonych zbiorników Marmur – przeobrażona (metamorficzna) lub metamorficzna kontaktowa Geneza, np.: powstaje w wyniku przeobrażania wapieni w warunkach wysokiej temperatury i ciśnienia w skorupie ziemskiej	0-2	Za poprawne wypełnienie -jednego wiersza ……1 pkt -dwóch wierszy ……..2 pkt
37.	Nazwa: klif, (faleza). Charakterystyczne elementy, np.: -wysoki, stromy brzeg; -platforma abrazyjna, -platforma akumulacyjna.	0-2	Za nazwanie rodzaju wybrzeża ……1 pkt Za podanie dwóch elementów ……1 pkt
38.	a) np.: Wigry - powstałe w wyniku erozyjnej działalności wody z topniejącego lądolodu, krążącej pod ciśnieniem w szczelinach, Czarny Staw - polodowcowe powstałe w wyniku wypełnienia wodą dawnych cyrków (karów, kotłów) lodowcowych. b) plejstocen	0-2	a) za poprawne wyjaśnienie genezy dwóch jezior .....……....1 pkt b) za podanie wieku geologicznego jezior ……...1 pkt

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl

Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

39.	A. barchan, B. wydma paraboliczna, (łukowa). Cechy wydmy parabolicznej, np.: - ma kształt asymetrycznego łuku o długich ramionach zwróconych pod wiatr, - Zbocze wydmy zwrócone w stronę wiatru (stok dowietrzny) jest łagodne a zbocze nachylone w kierunku przeciwnym (stok zawietrzny) jest strome,	0-2	Za podanie nazw dwóch wydm ……..1 pkt Za podanie dwóch cech wydmy parabolicznej .....……...1 pkt
40.	a) np.: Lessy położone są na południe od zasięgu ostatniego zlodowacenia. b) np.: Lessy powstały w wyniku akumulacji eolicznej drobnego materiału skalnego wywiewanego sprzed czoła lodowca.	0-2	a) za poprawne wykazanie związku ……..1 pkt b) za wyjaśnienie genezy ……1 pkt
41.	Typ gleby – czarnoziem. Ocena np.: Gleby bardzo żyzne, (wysoka żyzność)	0-1	Za podanie typu gleby oraz ocenę żyzności ….....1 pkt
42.	a) np.: Gejzery powstają w obszarach występowania zjawisk wulkanicznych i/lub plutonicznych. Ciepło wnętrza Ziemi podgrzewa wodę, która pod ciśnieniem wydostaje się na zewnątrz. b) zestawienie C - Islandia, Kamczatka, Yellowstone, Nowa Zelandia	0-2	a) za wykazanie związku ……..…1 pkt b) za poprawne wskazanie obszarów występowania .....….1 pkt
43.	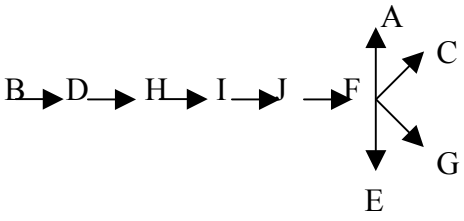 Musi być zachowana kolejność od B do F. A, C, G, E mogą być podane w dowolnej kolejności.	0-2	Za poprawne wpisanie ciągu od B do F: …….1 pkt Za wpisanie wszystkich wyrażeń po F (A, C, E, G) ……1 pkt
44.	Np.: - zmniejszenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację zakładów przemysłowych zlokalizowanych nad rzekami, - budowa oczyszczalni ścieków w miejscowościach położonych bezpośrednio nad morzem oraz nad rzekami, które należą do zlewiska Morza Bałtyckiego, - ustalenia dotyczące rodzaju konsekwencji np. (kar finansowych) dla armatorów	0-2	Za przykłady działań: - dwa ……..1 pkt - trzy ……..2 pkt

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

	za odprowadzanie bezpośrednio do morza zanieczyszczeń pochodzących ze statków, stojących w porcie lub na redzie, - wymiana informacji służących monitorowaniu stanu czystości wód.		
45.	Język — Grupa językowa — Kraj występowania hiszpański — ***romańska*** — Meksyk arabski — semicka — ***Egipt*** hindi — ***indoirańska*** — Indie bretoński — celtycka — ***Francja*** angielski — ***germańska*** — RPA	0-2	Za poprawne wypełnienie pól: - trzech, czterech ……1 pkt - pięciu .....…….2 pkt
46.	a) przyczyny spadku liczby urodzeń, np.: - „echo” niżu okresu II wojny światowej, - zmiana modelu rodziny (2+1) b) przyczyny wysokiej liczby urodzeń, np.: - „echo” wyżu lat 50-tych, - efekt stanu wojennego.	0-2	Za podanie dwóch przyczyn spadku urodzeń w latach 60-tych .....…...1 pkt Za podanie dwóch przyczyn wysokiej liczby urodzeń w latach 1975-85 .....…...1 pkt
47.	Np.: - problemy z zaspokajaniem podstawowych potrzeb żywieniowych, - wzrost ubóstwa, - niewystarczająca opieka medyczna, - przeludnienie i brak pracy, - wzrost patologii i terroryzm, - wzrost migracji.	0-2	Za podanie konsekwencji: - dwóch ……..…1 pkt - czterech ……2 pkt
48.	Np.: - wprowadzanie systemu kształcenia, który wyposaży przyszłego pracownika w umiejętności szybkiego dostosowania się do potrzeb rynku (przekwalifikowania się), - rozwój budownictwa, budowa dróg (w tym autostrad), zapewniające zatrudnienie pracownikom o różnych kwalifikacjach, - rozwój sektora usług np. turystycznych, w którym mogą znaleźć zatrudnienie pracownicy z zamykanych zakładów przemysłowych, - zachęcanie inwestorów do lokalizowania inwestycji w krajach Europy Środkowej i Wschodniej (niższe koszty produkcji).	0-2	Za podanie propozycji: - dwóch.....….1 pkt - trzech .....…2 pkt
49.	Korzystne warunki, np.: - sprzyjający klimat (wysokość opadów atmosferycznych, średnie wartości temperatury powietrza), - żyzne gleby, - wysoka kultura rolna. Niekorzystne warunki, np.:	0-2	Za podanie warunków: - dwóch korzystnych .....…1 pkt - dwóch niekorzystnych .....1 pkt lub za podanie

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl

Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

	- wysoki poziom wód gruntowych, - niebezpieczeństwo zasolenia gleb (bliskie sąsiedztwo Bałtyku), - niebezpieczeństwo powodzi i spadku żyzności gleb w wyniku zanieczyszczeń pochodzących z rzek i morza.		- jednego korzystnego i jednego niekorzystnego warunku ..... 1 pkt
50.	Zmiany, np.: - zmiany powierzchni zajmowanej przez lasy, - rozwój sieci osadniczej – powstawanie nowych osiedli, - wzrost gęstości sieci dróg – modernizacja już istniejących i budowa nowych dróg, - zmniejszenie powierzchni terenów użytkowanych rolniczo, - wzrost zanieczyszczenia środowiska, - wzrost powierzchni zabudowy przemysłowej.	0-2	Za przedstawienie przykładów zmian: - trzech …..……..…...1 pkt - czterech ……2 pkt
51.	Np.: Technopolie są zlokalizowane przede wszystkim w krajach wysoko rozwiniętych. Czynniki lokalizacji, np.: - wysoko wykwalifikowana kadra robotnicza, - wyspecjalizowane zaplecze naukowo-badawcze, - dostępność komunikacyjna (wysoka jakość połączeń komunikacyjnych), - czyste środowisko przyrodnicze.	0-2	Za sformułowanie prawidłowości ……1 pkt Za podanie dwóch czynników …..1 pkt
52.	Np.: - zamykanie nierentownych kopalń węgla kamiennego, - modernizacja zakładów przemysłowych w celu zmniejszenia energochłonności produkcji, - zmniejszanie energochłonności i materiałochłonności produkcji, - lokalizowanie nowoczesnych gałęzi przemysłowych, np. przemysłu chemii organicznej, precyzyjnego, - tworzenie średnich i małych zakładów przemysłowych o zróżnicowanej strukturze gałęziowej, - wprowadzanie działań osłonowych dla zwalnianych pracowników, - wykorzystanie istniejącej infrastruktury dla tworzenia nowych zakładów (np. usługowych, przemysłowych).	0-2	Za podanie przykładów: - trzech …… ……..1 pkt - czterech ……...2 pkt
53.	Np.: 1. woda zużywana w dużej ilości w procesie produkcji (przemysł wodochłonny) lub surowce, 2. rynek zbytu lub siła robocza,	0-2	Za podanie czynników lokalizacji dla zakładów: - dwóch ….....1 pkt - czterech .....2 pkt

	3. surowiec (piaski szklarskie), 4. baza energetyczna (energia elektryczna).		
54.	Przykłady chorób: - stres, - choroby popromienne, - zaburzenia psychiczne, - choroby nowotworowe, - choroby układu krążenia, - alergie, - otyłość.	0-1	Za trzy przykłady chorób .....1 pkt
55.	Województwa: - pomorskie – (PO PiS), - lubelskie – (Samoobrona), - podkarpackie – (LPR), - świętokrzyskie – (PSL), - dolnośląskie – (Unia Samorządowa), - mazowieckie – (UPR).	0-1	Za poprawne zaznaczenie 6 województw ……1 pkt
56.	Np.: - skuteczność sprawowania władzy przez partie polityczne, - tradycje, - przekonania religijne, - akceptacja programów wyborczych partii politycznych, - poziom wykształcenia wyborców.	0-2	Za podanie: - dwóch przyczyn …...1 pkt - trzech przyczyn ….....2 pkt

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl